

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1928

ΔΡ. 13

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. $\frac{1128}{825}$ Έν Αθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1928

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Θερησκευμάτων
καὶ Παιδείας.

Ἐνταῦθα

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρόκειται ν' ἀσχοληθῆ περὶ τὴν μίσθωσιν τῶν ἀνεγνωρισμένων χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν αἵτινες ἀδεία τοῦ Κράτους ὑφίστανται περὶ τῶν Ἀθηνῶν. Ὑπολογίζεται δὲ ὅτι τὸ Κράτος θὰ εἰσπράξῃ ἐξ αὐτῶν περὶ τὰ εἴκοσιν ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ ἀσήμαντον διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ποσὸν τοῦτο ἦτο πολυπλάσιον καὶ ἂν προῦκειτο ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν χαρτοπαιγνίων νὰ καλυφθῆ μέγα μέρος τῶν δαπανῶν αὐτοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν καὶ πάλιν νὰ δικαιολογηθῆ τὸ γεγονός ὅτι τὸ Κράτος πορίζεται ἐξ ἀθεμίτου πηγῆς καὶ ἐπὶ καταστροφῇ τῶν πολιτῶν ὠφελειάν τινα. Τὰ χαρτοπαικτικὰ κέντρα ἦσαν μὲν πάντοτε ὀλέθρια, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἀπέβησαν ὀλεθριώτερα, ἐπαυξήσαντα τὰ μαστίζοντα τὴν κοινωνίαν κακὰ. Δι' αὐτῶν ὑποθάλλεται ἡ πρὸς τὴν κλοπὴν καὶ τὴν ἀταξίαν τάσις, ἐν αὐτοῖς φθείρονται οἱ χαρακτῆρες καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν διαδραματίζονται καθ' ἑκάστην σχεδὸν τραγικὰ γεγονότα αὐτοκτονιῶν καὶ ἀνεκδιηγῶν καταστροφῶν. Τὰ χαρτοπαικτικὰ κέντρα μολύνουσι ὀλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, καὶ διαδίδουσιν εἰς αὐτὴν τὰ σπέρματα βαθμιαίας ἀποσυνθέσεως.

Εἶναι λοιπὸν ὀρθὸν τὸ Κράτος νὰ ἐπιτρέπη τὴν ὑπαρξίν τοιούτων φθοροποιῶν ἐστιῶν πρὸς πορισμὸν κέρδους καὶ ὠφελείας; Εἶναι θεμιτὸν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος χάριν ὀλίγων ἑκατομμυρίων νὰ σαλεύῃ ἐκ βάθρων τὸ ἔθνικόν καὶ κοινωνικὸν ἡμῶν οἰκοδόμημα διὰ τῆς λειτουργίας τῶν χαρτοπαικτικῶν κέντρων; Βεβαιωθῆτε, κύριε Ὑπουργέ, ὅτι ἡ συνείδησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἐξεγερμένη καὶ ὅτι καταπί-

πτει ἐν αὐτῇ τὸ γόητρον καὶ τὸ κῦρος τοῦ Κράτους ἀνεχομένου καὶ ὑποθάλλοντος τὸ μέγα κακὸν τῆς χαρτοπαιξίας.

Ὅθεν θερμῶς παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὅπως συντελέσητε ἵνα τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὄχι μόνον μὴ δεχθῆ τὴν μίσθωσιν τῶν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν, ἀλλὰ καὶ διατάξῃ τὴν διάλυσιν αὐτῶν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ROMA LOCUTA EST

Roma locuta est! Ἡ Ρώμη ὠμίλησεν. Ἡ ἀνωτάτη αὐθεντία τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας, ὁ Πάπας Πίος ὁ ΧΙ ἀπέλυσε τὴν περίφημον αὐτοῦ ἐγκύκλιον De vera religionis unitate fovenda ἢ ὡς αὕτη ἐκ τῶν δύο πρώτων τοῦ κειμένου λέξεων γνωρίζεται «Mortalium animos», ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου τῆς Λωζάννης καὶ τῆς καθ' ὄλον ἐνωτικῆς κινήσεως ἡ ὁποία παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μεταξὺ πάντων τῶν χριστιανῶν, πλὴν τῶν Παπικῶν, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐξῆς.

Καὶ δίκαιον καὶ πρέπον ἦτο καὶ ὑπὸ πάντων ἀνεμένετο νὰ ἀκουσθῆ ἡ φωνὴ τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἀληθῶς κοσμοϊστορικῶν γεγονότος, τῆς παγκοσμίου τῆς Λωζάννης Συνελεύσεως, διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναγνωρίσεως ἢ μὴ τῆς ὑπ' αὐτοῦ διεκδικουμένης αὐθεντίας, αὐτὸς ὠφείλεν ὡς ἐκπροσωπῶν ταύτην νὰ ὀμιλήσῃ, ἐφ' ὅσον βεβαίως τὸ γεγονός τοῦτο θὰ ἐθεωρεῖτο σπουδαῖον καὶ ἄξιον προσοχῆς. Καὶ πράγματι ἡ Συνέλευσις τῆς Λωζάννης ἐθεωρήθη, ὡς φαίνεται, ἄξιον λόγου γεγονός καὶ συνεπῶς ἡ Ρωμαϊκὴ αὐθεντία ὠμίλησε. Roma locuta est. Ἀλλὰ πῶς;

Ἐκαστος ἀνέμενεν ὅτι ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς τοῦ Ἁγίου Πέτρου σκοπιᾶς θὰ κατώρθωνε νὰ ἀνιχνεύσῃ καλῶς καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν κατάστασιν, ἔπειτα δὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἀναλόγους πρὸς τὴν περίστασιν κρίσεις καὶ λόγους κατὰ πάντα ἄξιους καὶ συνεπεῖς πρὸς τὴν ἀδομένην καὶ πιστευομένην ὁρμητικὴν παράδοσιν. «Καὶ Σὺ δὲ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου». (Λουκ. κβ'. 32).

Δυστυχῶς ἡ Ρώμη ὠμίλησε καὶ πάλιν ἀρνητικῶς καὶ δεδικοιολογημένος ἀπορία καὶ ἐκπληξίς κατέλαβε

τὸν κόσμον ὁλόκληρον ἐκ τῶν ἀρνητικῶν λόγων τῆς παπικῆς ἐγκυκλίου. Ἡ παπικὴ αὐθεντία ἀπαιτεῖ ὑπακοὴν εἰς τοὺς λόγους τῆς, ἀλλ' ἡ ὑπακοὴ μόνον ὅταν ἐκπηγάσῃ ἐκ τοῦ ἀναντιρρήτου τῶν λόγων δύναται νὰ εἶνε ἐξησφαλισμένη, ἄλλως ὑπόκειται εἰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις αἵτινες εἶνε κατὰ τοσοῦτω μᾶλλον δυσάρεστοι, καθ' ὅσον εἰς ἀνωτέραν τινὰ ὅπως δῆποτε αὐθεντίαν ἀναφέρονται. Εἶνε δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς ἡ Α. Α. ὁ Πάπας Πῖος ὁ ΧΙ, τὴν κακὴν τῶν προκατόχων του παράδοσιν ἀκολουθῶν, ὠμίλησε παρακαίρω, παρὰ προσδοκίαν, καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν, ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι ὁ χριστιανικὸς ἀνέμενε κόσμος.

Διότι, ἡ ἡ Συνέλευσις τῶν Ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Λωζάννῃ ἀποτελεῖ ἱστορικὸν γεγονός ἄξιον τῆς παπικῆς προσοχῆς καὶ τότε οἱ παπικοὶ λόγοι πρέπει νὰ εἶνε ἄξιοι τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου, ἡ δὲν ἀποτελεῖ τοιοῦτον, ὅποτε ἡ Ρώμη σιγᾷ, δὲν ὀμιλεῖ, ἀπαξιῶτ' νὰ ὀμιλήσῃ.

Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐγκυκλίου καὶ ἐν σχέσει μόνον πρὸς αὐτό, αὐτῆ πρῶτον ἡ πρᾶξις τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐνωτικῆς προσπαθείας τῶν ἡμερῶν μας ἀποτελεῖ σφάλμα μέγα, εἴτε ὡς ἀπλῆ ἐκδοσις εἴτε ὡς περιεχόμενον, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, εἴτε διότι κακῶς ἐξεδόθη καὶ διότι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀσχοληθῇ ἡ Ρώμη μὲ ἀσήμαντον τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας γεγονός, εἴτε διότι ἄλλο ἔπρεπε νὰ εἶνε τὸ περιεχόμενον τῆς.

Καὶ λυπούμεθα διότι ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ τολμῶμεν νὰ ὑποδείξωμεν εὐλαβῶς τὸ νέον τοῦτο τῆς παπικῆς αὐθεντίας ὀλίστημα καὶ διότι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀποκρούσωμεν καὶ πάλιν τῆς Ρώμης τὰ δόγματα, ἐνῶ θὰ εἴμεθα οἱ πρῶτοι οἱ ὅποιοι θὰ ἐπεκροτοῦμεν τοῦ τῆς Ρώμης Ἀρχιερέως τοὺς λόγους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐν ἀπολύτῳ συμφωνίᾳ πρὸς τὴν πραγματικότητα εὐρίσκοντο.

Γνωρίζει ἡ Ρώμη τὸν πόθον, ὅστις ὑπεκκίσει ὄχι ἀπλῶς, ὡς λέγει, τὰς τῶν θνητῶν, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν ψυχὰς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης, τῆς εὐσταθείας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τοῦ σύμπαντος κόσμου ἐνώσεως. Καὶ παρακολουθεῖ τὴν γινομένην ταραστῖαν ὄντως κίνησιν καὶ ἀφάνταστον ἠθικὴν προσπάθειαν συνενώσεως πασῶν τῶν ἠθικῶν χριστιανικῶν δυνάμεων πρὸς ἀποκρούσιν τὸν ἀντιχριστοῦ Κακοῦ, τὸ ὁποῖον ὡς ἄλλο θηρίον τῆς Ἀποκαλύψεως ἀναιδῆ ὀσημέραι ἐγείρει τὴν κεφαλὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀληθῶς ἐσφραγισμένων διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος. Δὲν διαφεύγει τὴν προσοχὴν τοῦ Βατικανοῦ ὅτι ἀπό τινος νέας ἐνεκαινίσθη περὶ ὁδοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅτι, παρὰ τοὺς τριβόλους καὶ τὰ ζιζάνια τὰ ὅποια διασπείρει εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἀγαθοῦ ὁ πονηρός, πάντως διαφαίνεται σαφῶς ὁ θεῖος δάκτυλος ὁδηγῶν καὶ κατευθύνων πρὸς τὴν τῶν πάντων ἔνωσιν. Καὶ θὰ ἦτο ὑπερβολικῶς μύωψ ἡ Ρώμη, ἂν δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ὄντως θαυματουργικὴν μεταβολήν, ἡ ὁποία ἐπῆλθε μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς, αἱ ὅποια ἐπιζητοῦσιν ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν ἀντικατάστασιν τῶν πεπαιχτομένων ἡδῆ

καὶ περιφρονουμένων ὑλιστικῶν ἰδεῶν καὶ τάσεων δι' ἄλλων ἀνωτέρων ἠθικῶν ἀξιών, αἱ ὅποια, ἂν δὲν εἶνε ἐκπεφρασμένως χριστιανικαί, ἐκ τοῦ Χριστιανισμοῦ πάντως ἔχουσι τὴν καταγωγὴν των. Διότι, καὶ ἂν ἰσχυρισθῇ τις ὅτι ἴσως καὶ αὔριον θὰ εὐρεθῇ ἡ ἀνθρωπότης πρὸ νέου ἔτι φοβερωτέρου πολέμου, τίς δὲν ἀναγνωρίζει παρ' ὅλα ταῦτα ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς ἐξαιρετικῶς κρίσιμον καὶ μεταβατικὴν ἐποχὴν, τῆς ὁποίας ἡ κατεύθυνσις ἀπὸ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως ἔχει σκοπὸν ἀσυγκρίτως ἀνώτερον, παρὰ ἡ μέχρι τοῦδε; Καὶ τίς δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ διὰ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μοναδικὴν εὐκαιρίαν δρασσεως καὶ ὅτι συνεπῶς θὰ ἦτο αὕτη ἀναξία τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ἂν ἄφινε νὰ παρελθῇ ἀνεκμετάλλετος ἡ παρουσιαζομένη μοναδικὴ αὕτη εὐκαιρία πρὸς ἐπικράτησιν καὶ στεγῶσιν ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπέναντι τῶν ὁλοῦν φυγαδευομένων καὶ κατεστρατιζομένων ἀρχῶν τοῦ σκότους καὶ τοῦ κόσμου τούτου;

Καὶ ἐὰν ἡ Ρώμη βλέπῃ τὴν κίνησιν ταύτην πῶς ἀκολουθεῖ καὶ πῶς ἐννοεῖ τὸ τοῦ Κυρίου πρόσταγμα, «Καὶ Σὺ δὲ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου»;

Καὶ ἀνοίγονται λοιπὸν ὀρθάνοικτοι αἱ πύλαι τῆς μάνδρας τοῦ Ἁγ. Πέτρου διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ μέγας ποιμὴν καὶ ἀναζητήσῃ καὶ στηρίξῃ τὸ εἰς συναίσθησιν ἐρχόμενον ποίμνιον, καὶ ἔρχεται εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν συναίσθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς ἐνότητος ἔστω (ἐὰν θέλῃ τὸ δεχόμεθα καὶ πρὸς στιγμὴν) ὡς ὁ πατήρ τοῦ ἄσωτον, ὁ πρὸς τὸν ἐπιστρέφοντα ἄσωτον ἐρχόμενος, ἡ κλειστοὶ ἐρημικῶς αἱ πύλαι τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὀχυροῦται τὸ Castello di St. Angelo, ἐκ τοῦ βάθους δὲ τοῦ Ἀδριανείου τούτου μαυσωλείου, ἀκούεται ἡ μεμφίμοιρος φωνὴ τοῦ διαδόχου, ὄχι τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ τῶν Καισάρων, μετὰ ῥωμαϊκῆς βεβαίως καὶ ὄχι χριστιανικῆς ἐπιμονῆς, λέγουσα «Non possumus»; Καὶ ποῖαν λοιπὸν σημασίαν ἔχουσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐγκυκλίου περὶ «Προτεσταντῶν» καὶ «Παγχριστιανῶν» καὶ «Μοδερνιστῶν» καὶ «ὀπαδῶν τοῦ Φωτίου» καὶ τῶν πλανῶν αὐτῶν ἀπέναντι τῆς κεντρικῆς ταύτης ἰδέας, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ διέπῃ θετικῶς, ἐνῶ μᾶλλον διέπει ἀρνητικῶς τὴν παπικὴν ταύτην ἐγκύκλιον;

Ἡ παπικὴ ἐγκύκλιος, ὡς ἄλλη Μάρθα μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει περὶ πολλά, διότι σχεδὸν ὁλόκληρος ἡ σχολαστικὴ θεολογία ἐν οὐκί μάλιστα καὶ πολλῇ συστηματικῇ τάξει ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ, ἵνα τελικῶς τὸ τοῦ ἄκου ἀρχιερέως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δι' αὐτῆς ἐξαρθῇ ἄξιωμα. Ἀλλὰ τί εἶδους χριστιανικῆ καὶ εὐαγγελικῆ ἀντίληψις εἶνε αὕτη, τὴν ὁποίαν, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἀναπτύσσουσιν ἀνωθεν τῆς οὐρανόθεν Σας ὑπογραφῆς αἱ τοῦ συγκροτήματος τοῦ Βατικανοῦ παραδόσεις;

Τὸ πρὸ τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος πρόβλημα εἶναι ἡ θεολογία τῆς παπικῆς αὐθεντίας, ἡ ἡ εἰς τὴν μίαν ποίμνην (ἔστω πρὸς στιγμὴν καὶ τὴν ῥωμαϊκὴν) ὑποδοχὴ καὶ ἀποδοχὴ τῶν (τέως) πλανωμένων; Καί, διὰ νὰ ἀφήσω τὰς λοιπὰς τάσεις καὶ ἐνωτικὰς ὁργανώσεις τῆς ἐποχῆς μας, καὶ μόνῃ ἡ εἰκὼν τῆς Συνελεύ-

σεως τῆς Λωζάννης δὲν ἦτο ἀξία νὰ προσελκύσῃ σύντονον καὶ θετικὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τὴν προσοχὴν, καθ' ἣν στιγμὴν συνέβαινον ἐκεῖ ὄντως θαυμαστά καὶ παράδοξα, καθ' ἣν στιγμὴν δηλονότι, πάντες σχεδὸν ὁμολόγουν τὴν σημασίαν τῆς παραδόσεως καὶ ἀνεξήτουν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας τὸ κύρος καὶ οἱ πάντες ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος ἠγωνίζοντο καὶ ἐκόπτοντο, ἀδιάφορον πῶς ἐν ἀρχῇ ἔστω, ἕκαστος ταύτην ἀντελαμβάνοντο; Καὶ θὰ ἔπρεπε, ὁ κατὰ τὴν ἰδίαν ἀπαίτησιν φύσει καὶ θέσει πατὴρ πάσης χριστιανικῆς ψυχῆς νὰ ἀδιαφορήσῃ πρὸ τοιούτων ἀληθῶς καταπληκτικῶν ὁμολογιῶν καὶ διαθέσεων ἐκείνων ἀκριβῶς, οἵτινες κατὰ τὴν ἀντίληψίν του (τὸ δεχόμεθα πρὸς στιγμὴν) διήρσαν τοῦ Χριστοῦ τὸν χιτῶνα, ἢ θὰ ἔπρεπε οὗτος τοῦναντίον, πλήρης ἀγάπης καὶ στοργῆς, νὰ ἐνισχύσῃ τὴν τάσιν καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ τοὺς λιποψυχούντας καὶ νὰ δείξῃ τὸν δρόμον καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ποτὲ ὅμως νὰ κλείσῃ ταύτην ἐρμητικῶς;

Δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲ δύναιμι ἐν οὗτω μικρῷ χώρῳ νὰ ἐπαναλάβω τὰς κοινῶς πλέον γνωστὰς ἀντιρροήσεις τῆς ὑγιῶς σκεπτομένης χριστιανικῆς ὀρθόδοξου θεολογίας ἐπὶ τῶν διγομένων θεολογικῶν ζητημάτων, διότι πλὴν τῆς τῶν γνωστῶν ἐπαναλήψεως θὰ ἐχρειαζόμην καὶ σύγγραμμα ὀλόκληρον διὰ τὴν ἀντιπαράταξιν τούτων. Ἄλλ' ἐρωτῶ, ἀδιαφορῶν πρὸς στιγμὴν διὰ τὰς θεολογικὰς ταύτας λεπτομερείας, καὶ ἐρωτῶ τοῦτο συμμεριζόμενος πρὸς στιγμὴν τὰς καθαρῶς παπικὰς ἀντιλήψεις. Εἶνε λοιπὸν ὁ μέχρι τοῦδε ἐκ μέρους τῶν εἰρωνικῶς ὀνομαζομένων «Παγχριστιανῶν», διανοθεὶς πρὸς τὴν ποτὲ περιφρονηθείσαν ἀλήθειαν δρόμος τόσον ἄξιος περιφρονήσεως, ὥστε νὰ ἀκουσθῇ ἡ τρομακτικὴ ἐκ τῆς Ρώμης φωνή, ἢ οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα φυσικῶς ἔχουσα ἢ τὴν εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον τῆς πλάνης φωνγὴν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ἐκ τῆς πλάνης ἐκκινησάντων; Μήπως εἶνε τοῦτο ἐγκληματικόν; Καὶ μήπως θὰ ἐξακριβωθῆτο χριστιανικώτερα ἢ εἰς τὸ κρίσιμον ἀληθῶς τοῦτο σημεῖον κατάλληλος τῶν ἀδελφῶν στήριξις πρὸς πλήρη ἰκάνωσιν διὰ τὴν πρὸς τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἀλήθειαν ἐπιστροφὴν; Τῇ ἀληθείᾳ ἐκπλήττομαι, ὅχι διὰ τὰ περιεχόμενα τῆς ἐγκυκλίου, διότι ταῦτα ἀποτελοῦσι κοινούς τόπους, ἀλλὰ διὰ τὴν διάθεσιν καὶ διὰ τὸ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἔχη ψυχολογικῶς αὕτη ἐπὶ τῶν τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιστροφῆς ἀψαμένων (τέως) ἀσώτων!

Ἀσφαλῶς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἄλλοι θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ διαδόχου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Βικαρίου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ νοῦν νοεῖται! Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐξακολουθεῖ δυστυχῶς νὰ θριαμβεύῃ, ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ κρατῇ, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπαίτησιν αὐθεντίας, τὸ πνεῦμα τοῦ «ἡ βασιλεία ἢ ἐμὴ, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου».

Ἄλλ' ὡς ἴδωμεν τελευτῶντες, ἀπέναντι τῆς τοιαύτης τῆς Ρώμης διαγωγῆς, ποία ἢ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διάθεσις. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ Ρώμη παρὰ τὰς προσπαθείας τῆς καὶ τὴν πρὸς τὸν Οὐνιτισμὸν ἐν-

τασιν, κατὰ βάθος μισεῖ καὶ περιφρονεῖ τὴν ἀληθῶς καθολικὴν ἐκκλησίαν, ἣτις ὄντως ὀρθόδοξος εἶνε καὶ ὀνομάζεται.

Αὕτη λοιπὸν ἡ Ὄρθόδοξος Ἐκκλησία, πλήρης, ὡς πάντοτε, ταπεινοφροσύνης καὶ ἀληθοῦς χριστιανικοῦ πνεύματος, καὶ διαπνεομένη κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτῆς τοῦ καλῶς ἐννοουμένου πνεύματος τῆς ἐλευθερίας, δὲν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον καὶ δὲν ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὄτα, ἀλλ' ἐστράφη πλήρης ἀγάπης καὶ συμπαθείας πρὸς τοὺς ἐρχομένους καὶ χωρὶς ποτε κατὰ ἴσταν ἐν ἡμίαν κερατῶν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς ἱερατικῆς παραδόσεως θεσπισθέντων νὰ παρεκκλίνῃ, ἀλλ' ὅπως τοῦναντίον τὴν τῆς ἀτολότητος ἀληθείας τονίζουσα θέσιν, ἀπηύθυνε, πλήρης χριστιανικῆς ἀγάπης (ἔστω καὶ μὴ συμφωνοῦσα πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ἀντιλήψεις), εἰλικρινεῖς λόγους φιλίας καὶ συμπαθείας καὶ συνεργασίας πρὸς αὐτοὺς καὶ τοῦτο, οὐχὶ ἐπιχειροῦσα ἐξ ἀλαζονικοῦ πνεύματος νὰ προσελκύσῃ τούτους εἰς ἑαυτήν, τὴν ἰδίαν αὐθεντίαν προβάλλουσα, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν ἀληθεῖαν ἐπιδεικνύουσα καὶ τονίζουσα, καὶ ἀφίνουσα οὐχὶ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος καὶ ἐνεργείας νὰ θεραπευθῇ τὸ ἀσθενὲς καὶ νὰ πληρωθῇ τὸ ἐλλεῖπον. Καὶ δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ χαρὰ, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται πραγματικῶς ἡ Ὄρθόδοξος Ἐκκλησία βλέπουσα, μετὰ τὴν οὐχὶ εἰσέτι τελείαν ἀπόδοσιν τῶν παθῶν τῆς, τὴν παρὰ τοῖς λοιποῖς χριστιανοῖς ἐν τῷ πεδίῳ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ἐπιτευχθεῖσαν πρόοδον, δὲν εἶνε δυνατόν ἢ νὰ εὖρη ἀπήχησιν εἰς τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις αὐτῶν. Τίς οἶδε δὲ μὴ λίαν προσεχῶς, ὡς ἐν μιᾷ νέᾳ Πεντηκοστῇ ἡμῶν χαιρόντων καὶ ἐνισχυόντων, οὐχὶ δὲ ποτέ, μὴ γένοιτο, λυπουμένων καὶ δυσφορούντων καὶ ἀποδυσπετούντων, ἐπιτευχθῇ ἢ τῶν πάντων ἐνότης πρὸς δόξαν Χριστοῦ, καθόσον οὐχὶ εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ οἰκοδομὴν καὶ δόξαν καὶ ὀλοκλήρωσιν ἀποβλέπομεν.

ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Α'.

Ἀπὸ μακροῦ ἐσκέφθημεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἄσκοπον νὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» εἰκόνα τινὰ τῆς κοινωνικῆς κινήσεως τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς γείτονος ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσπάθειαν τῆς περιστολῆς τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς προλήψεως τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν κινδύνων. Ἡ εὐκαιρία τὴν ὁποῖαν εἰχομεν ἐσχάτως νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰς σπουδαιότερας ἰδιωτικὰς ὀργανώσεις, αἵτινες ἔχουσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς κινήσεως ταύτης, μᾶς ἔπεισε περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ συστηματικοῦ διαφωτισμοῦ τῆς κοινῆς γνώμης περὶ τῶν ἔργων τούτων, τὰ ὁποῖα πολλάκις καλύπτει ἡ ἄγνοια καὶ εὐκόλως δύναται νὰ διαβάλλῃ

ὁ φθόνος καὶ τὸ συμφέρον. Θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐὰν θὰ δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν ἀρχὴν τινὰ συστηματικωτέρας μελέτης τῶν τρόπων, δι' ὧν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία προσπαθεῖ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς ἐπείγουσας κοινωνικὰς ἀνάγκας προλαμβάνουσα ἢ θεραπεύουσα σπουδαιοτάτας κοινωνικὰς πληγὰς, ἐλπίζομεν δ' ὅτι καὶ πρὸς τὴν νοσοτροπίαν τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς «Ἐκκλησίας» κοινῶν ἀνταποκρινόμεθα, διότι πιστεύομεν ὅτι ἄνθρωποι ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν θρησκείαν καὶ διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας δὲν λησμονοῦσιν ὅτι ἡ κοινωνικὴ πρόνοια ἀπετέλεσεν ἀνεκὰθεν σπουδαιότατον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν ἔμπνευσιν δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλεται καὶ ἡ ἐν γένει ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολὴ πλείστων κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ ὁ καταπληκτικῶς ὀσημέραι αὐξανόμενος ἐν πάσαις ταῖς χριστιανικαῖς χώραις ἀριθμὸς τῶν ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας κοινωνικῶν ἔργων καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων.

Ἡ χώρα μας, εὐτυχῶς, δὲν ὑστέρησέ ποτε εἰς εὐγενεῖς καὶ γενναίας ψυχὰς πολλάκις βίον ὅλον ἀφιερῶσάσας εἰς τοῦ πλησίον τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ διὰ τῶν ἰδίων στερηῆσεων δυνηθείσας νὰ πληρῶσῃ σπουδαιοτάτας ἀνάγκας κοινωνικὰς. Οὐδὲ δύνανται εὐκόλως νὰ λησμονηθῶσι τὰ ὀνόματα ἐκείνων, ὅσοι κολοσσιαίας περιουσίας οἱ μὲν καὶ κόπους ἀνυπερβλήτους οἱ δὲ κατέβαλον διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν κοσμοῦντων πλείστας τῆς τε ἐλευθέρως καὶ τῆς δούλης Ἑλλάδος πόλεις εὐαγῶν ἰδρυμάτων. Καὶ εἶνε εὐτύχημα ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐξακολουθεῖ ἀδιάκοπος ἡ σειρά τῶν κοινωνικῶν εὐεργετῶν, οἷτινες, εἴτε μόνοι ὡς ἄτομα, εἴτε μετ' ἄλλων παραγόντων εἰς ὀργανώσεις ἐνούμενοι, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Κράτος βοηθοῦσιν εἰς τῆς κοινωνικῆς προνοίας τὰ ἔργα. Ἄλλ' ἕκαστον τῶν ἔργων τούτων εἶναι γνωστὸν εἰς περιορισμένον πάντοτε κύκλον, τὸν κύκλον τῶν ἀνθρώπων, οἷτινες εἰργάσθησαν δι' αὐτό, ἢ ἐκείνων οἷτινες ὠφελήθησαν ἢ ὠφελοῦνται ἀπ' αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐκείνων, τέλος, ὅσοι τυχαίως ἔμαθόν τι περὶ αὐτοῦ. Κοινὸν παράπονον τῶν ἐργατῶν αὐτῶν εἶναι ἡ ἀδιαφορία τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία ἀφίνει πολλὰ ἐξ αὐτῶν νὰ φυτοξωοῦν καὶ νὰ μαραίνωνται καὶ ἄλλα νὰ κλονίζωνται ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν ἐχόντων συμφέρον. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀδιαφορίας κοινωνικῆς, διότι δὲν δύναται ἡ κοινωνία ν' ἀδιαφορήσῃ δι' ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν διατήρησιν καὶ τὴν προαγωγὴν αὐτῆς· πρόκειται ἀπλούστατα περὶ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, ἢ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς κοινῆς γνώμης συστηματικῆς μελέτης καὶ παρακολουθήσεως αὐτῶν. Ἡ γνωστοποίησις τῆς ἐργασίας

ἐνὸς ἰδρύματος μορφωτικοῦ ἢ φιλανθρωπικοῦ θεωρεῖται συνήθως ὡς διαφήμισις τῶν προσώπων καὶ ὡς τοιαύτη βεβαίως δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ ὑπὸ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐργατῶν αὐτῶν. Δυστυχῶς δέ, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἄνθρωποι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσιν, ἀκόμη καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ὀργανώσεις κοινωφελεῖς, ἀγνοοῦσιν ἄλλων συγγενῶν ὀργανώσεων τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ γίνονται παραίτιοι ἀπογοητεύσεων καὶ πικριῶν, οὐχὶ δὲ σπανίως καί, ἔνεκα μεμονωμένων κινήσεων σπασμωδικῶν, ἀστοχοῦσιν εἰς τὰς εὐγενεῖς προσπαθείας των καὶ δαπανῶσιν ἀδίκως καὶ χρῆμα καὶ χρόνον καὶ κεφάλαια ἠθικά, ἅτινα πάντα ἠδύναντο διὰ τοῦ καταλλήλου συντονισμοῦ τῆς ἐργασίας ν' ἀποφέρωσιν ἀποτελέσμα θετικώτερον καὶ πραγματικόν.

Οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἠθικὴν ἐξυγιάνσιν τῆς Κοινωνίας καὶ δὴ εἰς τὴν ἀγωγὴν τῆς νεωτέρας γενεᾶς Ὀργανισμοί, αἱ πληροῦσαι ὑλικὰς ἀνάγκας τοῦ πλησίον καὶ μεριμνῶσαι διὰ τὴν πρόληψιν καὶ τὴν περιστολὴν των ἐκ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀργίας κοινωνικῶν πληγῶν Ὀργανώσεις, τὰ πραστατεύοντα τοὺς ἀδυνάτους καὶ βοηθοῦντα τὰς εὐγενεῖς πρὸς ἀνόρθωσιν προσπαθείας Ἰδρύματα, αἱ παντὸς εἴδους καὶ πάσης μορφῆς κοινωνικῆς προνοίας σύγχρονοι προσπάθειαι, θ' ἀποτελέσωσι τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης μελέτης, εἴτε εἰς κρατικὴν εἴτε εἰς ἐκκλησιατικὴν εἴτε εἰς ἰδιωτικὴν ὀφείλονται πρωτοβουλίαν. Θὰ ἐκτεθῶσιν ἐν πλάτει τὰ προγράμματα καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῶν διὰ νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ δεῖξωσι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν δι' οἷων δῆποτε θέλουσιν ἐπινοήσῃ μέσων καὶ διὰ νὰ δεῖξωσιν εἰς τοὺς ἀδιαφόρους πόσον ἐγκληματικὴ εἶναι ἡ ἀδιαφορία των, καθ' ἣν στιγμὴν τόσαι καταβάλλονται προσπάθειαι καὶ τόσους τόσαι θερμαίνουσιν ἐλπίδες.

Ε. Γ. Μ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ «κυβερνῶντα» ἰδανικά.

Κατὰ τὸν πανηγυρικὸν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας τῇ 25ῃ Μαρτίου ὁ ὑμνητῆς τῆς ἑορτῆς ποιητῆς κ. Κωστῆς Παλαμᾶς ἐν τῷ λόγῳ του εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἀκόλουθα περὶ τοῦ ἰδανικοῦ τῆς Πατρίδος: «...Πολὺ καλὰ γνωρίζω πῶς ἀλλάζουσι καὶ πῶς ἀλλάξαν οἱ καιροί. Ἀπὸ καιρὸ ἐνεδρεύουν καὶ παραδοκοῦν ἐλκυστικὰ θρασύστομα δαιμόνια. Κερνοῦν τὸ μεθυστικὸ κρασὶ νεοπροσφερτων ἰδεῶν. Πρὸς ἀγασμένους ἢ δοκιμασμένους ἐφέ-

στιες εικόνες χέρια απλώνονται απότομα, χωρίς εὐλάβεια για τὴν ἀναστήλωση ἀδοκιμάστων εἰδώλων. Οἱ θεῖες πατρίδες προσβάλλονται ἱερὲς λατρεῖες γίνονται σκοποὶ στὰ χτυπήματα θρησκευμάτων ὑπόπτων. Ὁ κοσμοπολιτισμὸς στὴ βαθεῖα ἑταστική, στὴ διεισδυτικὴ θεωρία του συνεχιστῆς, ἁρμονιστῆς, πού τὴν ἀπλώνει καὶ τὴ βαθύνει, χωρὶς νὰ τὴν καταστρέφῃ τὴν ἰδέα τῶν πατρίδων, παρουσιάζεται ἀποκλειστικὰ ὡς ἀπαρηγῆς καὶ ὡς ἀντίμαχος τῆς πατριδολατρίας. Τὰ περασμένα χωρὶς ἐξαίρεσι κηρύττονται ὡς ἐξαφανισμένα ἀπὸ προσώπου γῆς. Καὶ λησμονεῖται πὼς ὑπάρχουν περασμένα ἰδανικὰ καὶ πράγματα πού πάντα καὶ μακρὰ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ στὰ ὑποχθόνια καὶ ὡς νεκρὰ θεωρούμενα ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε κυβερνῆται τῶν ζωντανῶν... Καὶ ὑπάρχουν πατρίδες μὲ τέτοιο τρόπο ριζωμένες στὰ ἔγκατα τῆς ἱστορίας πού δὲν εἶνε σ' αὐτὲς δυνατὸ νὰ παραμελήσουν ὀπωσδήποτε τοὺς θησαυροὺς τῶν περασμένων τῶν χωρὶς νὰ χάσουν τὴν πλέον ἀδιαφιλονίκητη μερίδα τῆς δόξας των. Ποῖος μπορεῖ νὰ στοχασθῇ τὴν Ἑλλάδα χωρὶς καὶ αὐτόματα νὰ τὴν κατατάξῃ στὴ φυλὴ τῶν πατρίδων αὐτῶν; . . .» Τὰ ἰδανικὰ «κυβερνοῦν». Καὶ ὅσο εὐγενέστερα εἶνε, τόσο ὠραιότερα καθοδηγοῦν καὶ τόσο ὑψηλότερους ἀπεργάζονται τοὺς τροφίμους των. Λαὸς χωρὶς ἰδανικὰ εἶνε ἀγέλη ἀπλῶς βοσκομένη. Λαὸς μὲ ὠραῖα ἰδανικὰ, μὲ ἰδανικὰ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ, ἔχει μεγάλην ἀποστολήν. Ποῖος λαὸς ἔσχε ποτὲ ἰδανικὰ ὠραιότερα, ὑψηλότερα καὶ εὐγενέστερα ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ; Τὰ προσβάλλουν οἱ ὀπαδοὶ τῶν «ἀδοκιμάστων εἰδώλων;» Δὲν πύπτουν τοιαῦτα ἰδανικὰ. Ἐάν ποτε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὰ ἀφήσῃ νὰ πέσουν, θὰ σβεσθῇ ἀπὸ τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν θὰ γείνη, διότι αὐτὰ τὰ ἰδανικὰ «κυβερνοῦν».

Σχολεῖον καὶ θρησκεία.

Εἰς πείσμα τῶν ἡμετέρων ὑπερμάχων τοῦ ἐξοστρακισμοῦ τῶν θρησκευτικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γερμανίας, φρονῶν ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή εἶνε ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τῶν γερμανοπαίδων ἐναντίον τοῦ συναδέλφου του ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τὰ ἀντίθετα δοξάζοντος, εἰσήγαγε τὰ ἱερά μαθήματα ὡς ὑποχρεωτικὰ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διὰ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Ράιχσταγ. Δὲν ἐνθουμούμεθα πόσον εἶνε τὸ παράδειγμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀναιρεῖ τὰ περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν φρονήματά τινων ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν λογιζομένων ὡς «κορυφαίων» παιδαγωγικῶν. Ἐν εἶνε βέβαιον: ὅτι ἡ εἶνε πολὺ καθυστερημένοι ὡς πρὸς τὴν σημερινὴν παι-

δαγωγικὴν, ἡ δὲν γνωρίζουν νὰ ἐπικοινωνοῦν πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδὸς καὶ τοῦ λαοῦ. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἶνε ἀνάξιοι παιδαγωγικοί.

Θὰ τηρηθῇ;

Ἐχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξάρωμεν τὸ τῆς ἐφεινῆς πρυτανείας τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου μέτρον, κατὰ τὸ ὅποιον ἐν ἐπισήμοις πανεπιστημιακαῖς δεξιῶσεσι σχετιζομέναις εἶτε ἀμέσως πρὸς τοὺς φοιτητάς, εἶτε πρὸς πανηγυρισμοὺς ἐπετειῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἐορτῶν, ὠργανωμένη ὁμὰς φοιτητῶν ψάλλει κατάλληλα διὰ τὰς περιστάσεις θρησκευτικὰ ἄσματα. Τὸ αὐτὸ ἔγεινε καὶ κατὰ τὸν προχθεσινὸν ἐπίσημον ἐορτασμὸν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ φοιτητικὴ νεολαία παιδαγωγεῖται νὰ μὴ λησμονῇ τὴν θρησκείαν ἐν τῷ ναφῷ τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ διδάσκηται ὅτι μόνον ὁ θρησκείων ἐπιστήμων εὐρίσκειται πλησιέστερον τῆς ἀληθείας καὶ βαθύτερον αἰσθάνεται τὴν σημασίαν τῆς. Εὐχόμεθα τὸ ἀπαξ κάλλιστα εἰσαχθὲν ἔθος νὰ διατηρηθῇ καὶ ἐφ' ἐξῆς διὰ παντὸς καὶ νὰ ἀποτελέσῃ εὐλαβῆ παράδοσιν ἀνὰ τὰς ἀλληλοδιαδόχους φοιτητικὰς γενεάς.

Ἰδιωτικὰ σχολαί.

Ἐχομεν τὴν γνώμην ὅτι τὸ κατ' αὐτὰς μέλλον νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν νομοσχεδίου περὶ τῶν ἐν τῷ κράτει ἰδιωτικῶν σχολῶν δὲν ἔστρεψε τὴν προσήκουσαν προσοχὴν εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν ἀλλοθρήσκους, τὰς ἰδρυμένας ὑπὸ ἀλλοδαπῶν καὶ λειτουργούσας κατὰ τρόπον παραβλάπτοντα τὴν τε θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν εἰς αὐτὰς φοιτῶντων ἑλληνοπαίδων. Καὶ ἄλλοτε δοθείσης ἀφορμῆς ἐσημειώσαμεν ἐνταῦθα τὸν προπαγανδικὸν χαρακτήρα τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἐζητήσαμεν δὲ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν χρησιμοποιουμένων ἐν αὐταῖς διδασκτικῶν βιβλίων, ὧν τὸ περιεχόμενον εἶνε τοιοῦτο, ὥστε τὸ κράτος θὰ ἔπρεπε νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὸ κλείσιμον τῶν σχολείων τούτων. Ὁ καταρτισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου θὰ ἦτο ἡ καταλληλοτέρα τῶν εὐκαιριῶν, ὅπως ἀπαξ καὶ διὰ παντὸς κανονισθῶσι λεπτομερῶς καὶ πλήρως τὰ κατὰ τὰς ἐν τῷ κράτει ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἰδρυμένας καὶ ἰδρυόμενας σχολὰς. Καὶ ὁμως οὐ μόνον οὐδὲ μία πρόνοια φαίνεται λαμβανομένη διὰ τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα, ἐξαιρούμενα διατάξεων τινων σπουδαίων, ἀφίνονται νὰ λειτουργῶσιν ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν (ἄρθρ. 2 καὶ 6). Ἐν γένει οὐδεὶς λόγος γίνεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἰδιωτικῶν σχολῶν διεξαγουσῶν ἀντορθόδοξον καὶ ἀντεθνικὴν προπαγάνδαν καὶ περὶ πουνικῶν δι' αὐτὰς ρητῶν.

Ἀπρόπειαι.

Τὸ νὰ καταλαμβάνονται ὑπὸ σπασμαδικοῦ κνισμοῦ

τὰ κάτω ἄκρα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἀπόκρεω καὶ νὰ μεταβάλλεται ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ πόλις ὑπὸ μανίας χορευτικῆς, εἶνε καὶ εὐνόητον καὶ εὐεξήγητον, καὶ ἄσκοπος θὰ ἀπέβαινε πᾶς σχετλιασμός ἐπὶ παλαιωτάτω ἐθίμῳ, ὅσονδήποτε κἂν τὸ ἀφελέστατον καὶ φυσικώτατον χορευτικὸν ἐπὶ ἐκδηλώσει νομίμου χαρᾶς σκίρτημα μεταβάλλεται πλειστάκις καὶ ὑπὸ τῶν πλείστων εἰς κωμάζουσας ἀταξίαν, ἥς αἱ ἐκτροπαὶ ἀποτελοῦσι προσβολὴν κατὰ τῆς ἠθικῆς. Τὸ νὰ χρησιμοποιῶνται ὅμως αἱ χορευτικαὶ διασκεδάσεις πρὸς ἔκφρασιν οἴκτου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ τῶν παντοιοτρόπως δοκιμαζομένων, καὶ—ὑπερ ἔτι χειρότερον—νὰ συνεχίζονται οἱ χοροὶ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, καὶ δὴ πρὸς ἀνέγερσιν ναῶν καὶ ἡρώων ἱερῶν καὶ ἄλλων παρομοίων σκοπῶν, ἀποτελεῖ ἐσχάτην ἀνευλάβειαν πρὸς πᾶν ὅ,τι γεραίρει καὶ σέβεται ὁ χριστιανός. Τὸ γεγονὸς δέον νὰ ἐφελέκυσθη σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐνοριακῶν ἐφημερίων καὶ τῶν ἱεροκηρύκων, οἵτινες, παρακολουθοῦντες τὰς ἀσχήμους σχετικὰς δημοσιεύσεις τῶν διαφόρων σαματεῖαν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσιν ἐκάστοτε ἀφορμὴν νὰ στιγματίζωσι καὶ νὰ στηλιτεύωσι τὸν οὕτω κραυπαλῶντα ἀνῆθικον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην δοκιμασίαν οἴκτον καὶ τὸν κραυπαλόκωμον τοῦτον ζῆλον ὑπὲρ τῶν ἱερωτέρων ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθε τρίς κατὰ τὴν ληξασαν ἑβδομάδα, εἰδικῶς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης ἀσχοληθεῖσα περὶ τὸ οἰκονομικὸν ἐν γένει ζήτημα τῆς Ἐκκλησίας.

—Υπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπέρχεται μισθοδοτικὴ ἀφομοίωσις τῶν Ἱεραρχῶν τῶν νέων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς τῆς Π. Ἑλλάδος καὶ ὀρίζονται ἕξ αὐτῶν δύο μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου.

—Τὰ διὰ τὸν στρατὸν κηρύγματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μ. Γαλανοῦ προσέλαβον τελευταίως συστηματικώτερον χαρακτῆρα, ἀποδίδουσι δὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα φρονηματισμοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἠθικῆς αὐτῶν μορφώσεως.

—Συνεστήθη δι' Ἐγκυκλίου εἰς πάσας τὰς Μονὰς ὅπως ἀγοράσωσι καὶ ὑποστηρίξωσι τὸ κατὰ μετάφρασιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Μ. Καλλιάρφα ἐκδοθὲν λαμπρὸν κατὰ τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν σύγγραμμα

τοῦ Η. Driesch «θεμελιώδη προβλήματα τῆς Ψυχολογίας».

—Συμφώνως τῇ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 9 Φεβρουαρίου ἐν. ἔ. ληφθεῖσα ἀποφάσει περὶ ἐκδόσεως εἰς τεῦχος πάντων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου ζήτημα ἐπισήμων κειμένων ἀνετέθη ἡ ἐπιμέλεια τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ τεύχους καὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Μακ. Προέδρου καὶ τῶν Σεβ. Συνέδρων Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος Γερμανοῦ, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Ἀμβροσίου, βοηθουμένων ὑπὸ τοῦ Α'. Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Πέμπτης συνεκάλεσεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τοὺς πνευματικὸς ἐκ τῶν ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν περιστραφείσαν περὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως.

—Ὁ Διευθυντὴς τῆς «Ἐκκλησίας» ἐξεληθὼν τῆς Πολυκλιτικῆς ἐκφορᾶς θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς πάντας τοὺς καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἐκδηλώσαντας ἐπὶ τῷ παθήματι του συμπάθειαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Κατὰ τὴν Τουρκικὴν «Τζουμχουριέτ», ὁ ἐν Ἀγκυρᾷ Ἄρειος Πάγος κατήγησε τὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπως μετέχη τῆς κληρονομίας τῶν ἀποθησκόντων μοναχῶν, ὡς μὴ συνᾶδον πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

—Ὁ σεβ. μητροπ. Θυατείρων καὶ Ἴεραρχος Δυτικῆς Εὐρώπης κ. Γερμανὸς θὰ μεταβῇ κατ' αὐτὰς ἐκ Λονδίνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀγίας Γῆς προσκυνημάτων, διερχόμενος πρότερον δι' Αἴγυπτον.

—Ἐκ δημοσιεύματος τῆς «Δωδεκανησιωτικῆς Νεολαίας» πληροφοροῦμεθα ὅτι: «Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν ἀπεστάλη πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα ἀπειλητικὴ ἐπιστολὴ ἀσυνήθους τραχύτητος, δι' ἧς ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις ἀπειλεῖ νὰ καταγγήσῃ ὀλοσχερῶς τὰ πρόνομα ἐὰν δὲν παραχωρηθῇ τὸ αὐτοκέφαλον. Πρὸ ὀλίγων ἐπίσης ἡμερῶν ὁ ἰταλὸς διοικητὴς Λάγκο ἐξέδωκε Διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσα δημοσία θρησκευτικὴ τελετὴ, λιτανεῖα, πανηγυρις, βάπτισις ἢ γάμος, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀστυνομίας, μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ ἐξαλείρῃ πᾶν ἴχνος ἄγνοῦ ἐλληνικοῦ ἐθίμου καὶ νὰ διασπάσῃ τὸν στερεῶς συνέχοντα τοὺς Δωδεκανησίους συνεκτικὸν θρησκευτικὸν κρῖνον, ὅστις γρανιτοῦται καὶ σφρηλατεῖται διὰ τῶν πανδήμων θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ πανηγύρεων ἀπὸ τῆς ἀπλῆς τελετῆς ἑνὸς βαπτίσματος μέχρι τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ θρησκευτικοῦ

συναγεροῦ τῆς Κρεμαστῆς (15 Αὐγούστου), τοῦ Πανορμίτου (8 Νοεμβρίου) καὶ τῆς καταδύσεως τοῦ Σταυροῦ (6 Ἰανουαρίου). Τὰ ἀπαγορευτικά μέτρα τῆς μεταβάσεως τῶν Δωδεκρησιῶν εἰς τὴν πατρίδα των κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐπολλαπλασιασθησαν καὶ ἐπυκνώθησαν».

—Τὸ ἀρτιφανὲς θρησκευτικὸν περιοδικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου «Ἐθνομάρτυς Πλάτων ὁ Χίου» προτείνει τὴν γνώμην «να συνέλθῃ ὁ ἠθικοθρησκευτικὸς περιοδικὸς τύπος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἵνα συσχεθῇ καὶ καταλήξῃ εἰς τὴν προδιαχάραξιν τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον τῷ ἐπιβάλλεται νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς κατ' Ἀνατολὰς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διοργάνωσιν καὶ διὰ τὴν πολεμικὴν αὐτῆς, ἀπολογητικὴν βεβαίως, ἀπέναντι τῶν ὑπονομευτῶν τῆς γαλήνης τῆς συνειδήσεως τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ καθηγητῶν τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ γυμνασιάρχου κ. Γ. Γλύπτου, σκοποῦσα νὰ ὀργανώσῃ προσκυνηματικὴν ἐκδρομὴν εἰς Ἱεροσόλυμα τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῶν τε Γυμνασίων, τῶν Ἱεροσπουδαστῶν τῆς Ἱερατ. Σχολῆς καὶ τῶν προσκόπων τῆς Αἰγύπτου. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας διὰ γράμματος αὐτοῦ ἐπεκρότησε τὴν ἰδέαν καὶ ἠνύχθη τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἱερᾶς τῆς μαθητικῆς νεολαίας ἀποδημίας.

—Παρεπιδημεῖ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ σεβ. Μητροπ. Καβάλλας καὶ Νέστου κ. Χρυσόστομος. Ἡ Α. Σ. θὰ μεταβῇ καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς προσκύνησιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἐν τῇ «Νέα Σιών» ἐκτιθεταὶ τὸ ἐν Βηθλεὲμ ἐπισημῶν μεταξὺ τῶν μοναχῶν ἐπεισόδιον (τεῦχος Φεβρουαρίου 1928, σ. 122-3) εἰς ἀναίρεσιν τῶν ἀνακριβειῶν τοῦ περιοδικοῦ τῶν Φραγκισκανῶν «La Terre Sainte». Κατ' ἰδιαιτέρας δὲ ἡμῶν πληροφορίας συμπληρούσας τὰς ἐν τῇ «Νέα Σιών» ἐκτιθεμένας τὸ ἐπεισόδιον συνέβη ἀκριβῶς ὡς ἑξῆς:

Τῇ πρώτῃ τῆς 23ης παρελθόντος μ. Δεκεμβρίου, περὶ ὥραν 5 καὶ 30', μετὰ τὸ πέρας τῆς λατινικῆς λειτουργίας καὶ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου τοῦ λειτουργήσαντος λατίνου ἱερέως, ὁ ἡμέτερος κανδηλάπτης κατήλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Σπήλαιον καὶ ἤγαγεν τὸ σαμδάνιον ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ, εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἄρχεται ἡ ὑφ' ἡμῶν κατοχὴ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου, (καὶ οὐχὶ ὅτι ἐτοποθέτησεν τὴν εἰκόνα ἣτις εἶχε τοποθετηθῆ ἀπὸ τὰς 2 καὶ 30' ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου ὡς γίνεται πάντοτε ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων

δικαιωματικῶς, διότι εἰς τὰς 2 καὶ 30' γίνεται κατὰ πρῶτον Ἀκολουθία ὑπ' αὐτῶν, καὶ κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων καὶ Λατίνων, καὶ εἰς τὰς 5 καὶ 30' ἄρχεται ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἡ θεία λειτουργία). Ὁ ἐν τῷ Ἁγίῳ Σπηλαίῳ ὅμως εἰσέτι παραμένον λατίνος κανδηλάπτης (ὡς μὴ ὄφειλε) ὅπως παραλάβῃ ἐκ τῆς Ἁγίας Φάτνης τὰ πρὸς τέλος τῆς λειτουργίας τιθέμενα ἠθέλησεν ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν τοποθέτησιν τοῦ σαμδανίου, ἔσβυσε δὲ τὸ κηρίον τοῦ σαμδανίου καίτοι εἶχον παρέλθῃ δέκα λεπτὰ ἀπὸ τῆς ὠρισμένης ὥρας, καθ' ἣν ἔδει νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους τὸ Ἅγιον Σπήλαιον τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου ἐπιμείναντος διὰ τὴν κατάσβεσιν ὑπὸ τοῦ λατίνου τοῦ κηρίου (καὶ διὰ τοῦ ἐκ δικαιώματος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τοποθετημένου ὑφ' ἡμῶν σαμδανίου) ἐπῆλθε συμπλοκὴ τῶν κανδηλαπτῶν, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος πρὸς βοήθειαν τοῦ ἐνὸς καὶ ἕτεροι ἄλλοι τέσσαρες Φραγκισκανοὶ μοναχοὶ ἐναντίον ἐνὸς ἡμετέρου κανδηλάπτου! Τὸ ἀκριβὲς τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκθέσεως ταύτης βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ πορίσματος τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐξοχ. Διοικητοῦ Ἱεροσολύμων γενομένων ἀνακρίσεων, ἐν ᾧ ρητῶς ἀναφέρεται, ὅτι τῆς διχονοίας ἤρξαντο οἱ λατῖνοι ὡς καταμαρτυρεῖ καὶ ὁ φύλαξ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τῆς Σ. Κυβερνήσεως, ὅστις δικαιωματικῶς φυλάττει ἐναλλάξ ἐν τῷ Ἁγίῳ Σπηλαίῳ.

Σημ.: Ἡ εἰκὼν ἣτις τίθεται ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου εἰς τὰς 2 καὶ 30' εἶνε μία εἰκὼν εἰς σχῆμα ἡμισφαιρικὸν ἣτις τίθεται ἄνωθεν τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου δικαιωματικῶς καὶ τελεῖται ἡ Ἀκολουθία καὶ λειτουργία μας, ὡς καὶ εἰς μεγάλας παρρησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

—Ἡ ἔρις ἡ μεταξὺ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἀντιπροσώπου τῆς συνοδικῆς «ἀνακαινιστικῆς» Ἐκκλησίας Κεδρώφ καὶ τῆς αὐτόνομου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν, ἣς προΐσταται ὁ μητροπ. Πλάτων, περὶ τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εἰσῆλθεν εἰς νέον στάδιον. Τὸ ἐφετεῖον δῆλα δὴ τῆς Ν. Ὑόρκης ἀνεγνώρισεν ὡς νόμιμον κτήτορα τῆς περιουσίας 115 ἐνοριῶν (ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν 300) τὸν προμημονευσθέντα Κεδρώφ. Φαίνεται ὅτι ἡ τοιαύτη περὶ τοῦ ζητήματος ἀπόφασις δὲν μεταβάλλει ἀκόμη οὐσιωδῶς τὰ πράγματα, ἐφ' ὅσον οἱ δικηγόροι τοῦ μητροπ. Πλάτωνος ἐξεκάλεσαν τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀνώτατον ὁμοσπονδιακὸν δικαστήριον, οὗ ἡ ἀπόφασις τυγχάνει τελεσίδικος.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας τῆς παρελθούσης Τετάρτης ἐκ Ρώμης αἱ ἀπὸ πινος συνεχιζόμεναι ἀνεπίσημοι διαπραγματεύσεις διὰ τὴν διευθέτησιν τῶν

σχέσεων του Βατικανού και του Ιταλικού Κράτους, αί οποῖαι εἶνε διακεκομμένα ἀπὸ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ 1870, ὅποτε κατελύθη ἡ κοσμικὴ ἐξουσία τοῦ Πάπα, προσέκρουσαν ἐπὶ ἀπροόπτου ἐμποδίου. Ὁ Πάπας, ὀμιλῶν πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν συνέλευσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ρωμαϊκῆς ἐπισκοπικῆς ἐνώσεως, ἐτόνισεν, ὅτι αἱ προσπάθειαι, ὅπως ἐξαναγκασθῆ, πιεζόμενος, νὰ ὑποχωρήσῃ, δὲν εἶνε προωρισμένη νὰ ἐπιτύχουν. Ὁ πάπας ἐχαράκτησε τὰς σχετικὰς ἐνεργείας τῆς Ἐθνικιστικῆς Πολιτικοκαθολικῆς Ὄργανώσεως ὡς ἀντικαθολικὰς, ἐστιγματίσε δὲ

ἰδιαίτερος τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἐδέχθη νὰ συνεδριάσῃ εἰς αἶθουσαν κυβερνητικὴν, ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ Βατικανού. Ὁ Πάπας προσέθεσεν, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀφορᾷ ἀπλῶς τὰς σχέσεις τῆς Ἁγίας Ἐδρας μετὰ τοῦ Φασισμοῦ καὶ τοῦ Κράτους, ἀλλ' εἶνε ζήτημα ἀρχῆς θεμελιώδους, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ Βατικανὸν δὲν δύναται ν' ἀποσπῆ. Κατ' ἄλλας πληροφορίας ὁ Μουσσολίνι ἀπηγόρευσε τὴν ἐν Ἰταλίᾳ κυκλοφορίαν προκηρῦξεως τοῦ Πάπα, ὅστις κατέκρινε τὸν φασισμὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν του.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1927

ΕΣΟΔΑ					
Παθητικὸν					
<i>Εἰσφοραὶ</i>					
1) Εἰσφοραὶ παρελθούσης χρήσεως			220.356.25		
2) » Κοινοτήτων καὶ Ἱερῶν ναῶν Μονῶν, ἐξ ἐράνων, Προϋπολογισμῶν ναῶν, δωρεᾶς Μακαριωτάτου καὶ λοιπῶν Φιλανθρώπων		339.308.65			
Εἰσφορὰ Δημοσίου		20.000.—			
» Δήμου Ἀθηναίων		10.000.—			
Εἰσπράξεις ἐξ ἐνοικίων Παραγγῶν καὶ Σκηναῶν ὀρφανοτροφείου		5.500.—	374.808.65		595.164.90
ΕΣΟΔΑ					
<i>Ἐνεργητικὸν</i>					
1) Ἐγκαταστάσεις					
ὑπόλοιπον παρελθ. ἔτους	92.216.30				
Βελτιώσεις καὶ συντηρήσεις χρ. 1927	4.909.—	971.25.30			
Μείον τ' ἀποσβενύμ.	10 ο]ο	9.712.50		87.412 80	
2) Ἐπιπλα καὶ σκευή					
ὑπόλοιπον παρελθ. χρήσεως	32.711.20				
Προσθήκαι χρήσεως 1927	6.133.50	38.844.70			
Μείον τ' ἀποσβενύμ.	10 ο]ο	3.884.50		34.960 20	
3) Ἰματισμὸς ὑπόδησις					
ὑπόλοιπον παρελθ. χρήσεως	26.955.90				
Προσθήκη χρ. 1927	1.320.20	28.276.10			
Μείον τ' ἀποσβενύμ.	10 ο]ο	2.827,60		25.448.50	
4) Τροφεία					
α) Τροφεία ὀρφανοτρ. καὶ προσωπικοῦ					
χρήσεως 1927	136.983.—				
β) Ἄρτος καταναλωθεῖς	105.714.10				
γ) Δι' ἀγορᾶν ὕδατος	10.486.40	253.183.50			
Τρόφιμα ἐν ἀποθήκῃ τὴν 31)12)27		6.198.80		259.382.30	
5) Γενικά Ἐξάδα					
Μισθοδοσίαι ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου προσωπικοῦ, Γραφικὴ ὕλη, Φωτισμός, Περίθαλψις, πλυστικά, Βιβλία κλπ		42.729.60			
Καύσιμος ὕλη		4.150.—		46.879.60	
6) Συνεργεῖον ὑποδηματ. ὀρφαν.				26.565.—	
7) Διὰ τὴν ἐξαγορὰν Ὄρφανοτροφείου				50.000.—	
8) Δωρεὰ Αὐτοκινήτου				25.000.—	555.648.40
9) Ταμεῖον καὶ Τράπεζαι					
Κατάθεσις Τρ. Ἀθηνῶν				10.263.55	
ὑπόλοιπον ἐν τῷ Ταμείῳ τὴν 31)12)27				29.252.95	39.516.50
					<u>595.164.90</u>

Ὁ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ
Ἐμμαν. Κυριακίδης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ Ταμίης
Δημ. Μένανδρος